

ادبیات سنتی^(۱): ویژگی‌ها و انواع

کارول لینچ براون^(۲)

کارل ام تاملینسون^(۳)

ترجمه پرناز نیری

تصویر نمونه‌ای از کتاب‌های موسوم به

«دورمگرده» (Chapman):

جکه، قاتل غول پیکر - ۱۸۲۰

تعریف و توصیف

ادبیات سنتی، شامل قصه‌ها و اشعار کهن است. این ادبیات، در پاسخ به نیاز انسان برای درک بیشتر دنیای طبیعی و معنوی خویش، پدید آمده و در طی اعصار، با سنت قصه‌گویی شفاهی حفظ شده و سرانجام، به صورت مکتوب درآمد. این قصه‌ها و اشعار، به دلیل نداشتن مؤلف شناخته شده و مشخص، به تمام انسان‌ها و فرهنگ‌ها اختصاص دارد. اگر چه برخی از این داستان‌های سنتی، ریشه در واقعیت داشته و یا دارای عناصر واقعی بوده است، امروزه تمامی آن‌ها را اساساً و یا به کل، تخیلی می‌دانیم.

ادبیات سنتی، شامل انواع گوناگون داستان‌هاست، ولیکن چون همگی برای مدت‌های مدید، شفاهی بیان شده‌اند، ویژگی‌های مشترک بسیاری نیز دارند. برای نمونه، می‌توان گفت که طرح این قصه‌ها [قصه‌های سنتی] معمولاً کوتاه‌تر از سایر گونه‌های ادبی است؛ چرا که در طی بازگفتن‌های بی‌شمار، تمامی عناصر آن‌ها، به جز جزئیات ضروری و لازم حذف شده است. در

به من گوش کن! آرام روبه‌رویم بنشین و انگشتان دو دستت را چلیپاوار روی هم بگذار از عمق چشمانت به من نگاه کن تا در دورترین خاطراتم برایت داستانی بگویم داستانی شیرین با حکمت کهن.

والتر د لامر^(۴)

روایت‌های مصور روی دیوار غارهای کهن در اروپا، آسیا و استرالیا، نشان می‌دهد که بشر ماقبل تاریخ، خیلی پیش از آن که به زبان نوشتاری دست یابد، قصه سرایی می‌کرد. طی هزاران سال پیش از پیدایش خط، زیباترین قصه‌ها، از طریق هنر قصه‌گویی حفظ شدند و از نسلی به نسل دیگر انتقال یافتند. بدون شک، این قصه‌ها به دلیل علاقه افراد به شنیدن آن‌ها باقی مانده‌اند. حتی امروز هم نمی‌توان منکر جنبه‌های سرگرم‌کننده آن‌ها شد. این قصه‌ها برای انسان‌های نخستین، هدف‌های جدی‌تری در برداشت، آن‌ها با نقل این قصه‌ها در صدد پاسخ‌گویی به سوالاتی از قبیل «که هستیم؟»، «از کجا آمده‌ایم؟» و «چرا انسان و طبیعت این‌گونه عمل می‌کنند؟» بر می‌آمدند. داستان‌های کهن در ادبیات عامیانه، میراث ادبی با ارزشی است که ما را به عنوان موجوداتی متفکر، به گذشتگان خود می‌پیوندد.

گفتنی است که این مقاله، ترجمه فصل پنجم از کتاب «اصول و مبانی ادبیات کودکان» چاپ ۱۹۹۲ آمریکا است.

1. Traditional Literature
2. Carol Lynch-Brown (Florida State University)
3. Carl M. Tomlinson (Northern Illinois University)
4. Walter de la Mare

طرح این قصه‌ها [قصه‌های سنتی] معمولاً کوتاه‌تر از سایر گونه‌های ادبی است؛ چراکه در طی بازگفتن‌های بی‌شمار، تمامی عناصر آن‌ها، به جز جزئیات ضروری و لازم حذف شده است. در عوض، برای جذب و پی‌گیری مخاطبان خود، ماجراهای آن بیشتر شده است.

می‌شود. در کشور ما، افسانه‌های تعلیم و تربیتی، لطیفه‌ها و شعرهای آهنگین تماماً بخشی از فرهنگ عامیانه پیوسته در حال تکوین هستند. این داستان‌ها و اشعار موزون و با قافیه از منابع شناخته شده‌ای اخذ نگردیده‌اند، اما چون کهن نیستند، در این جا بررسی نخواهند شد. در ضمن، باید خاطر نشان ساخت، گرچه این داستان‌ها به سبک داستان‌های عامیانه نوشته شده، نویسنده آن‌ها معلوم و مشخص است...

ارزش ادبیات سنتی نژد کودکان

ادبیات کهن، به لحاظ جنبه‌های بسیار سرگرم کننده آن، برای چندین هزار سال محفوظ مانده و این امر در نژد کودکان امروزی، دارای ارزش به سزایی است.

● داستان‌های سنتی، برای کودکان بسیار سرگرم کننده هستند و پس از لالایی‌ها، برای ورود به حیطه ادبیات، گام مؤثر و کمک شایسته و مطلوبی به حساب می‌آیند. کودکان، خصوصاً بین ۳ تا ۸ سالگی، به دلایل بسیار هوشیاری، از بارها شنیدن این داستان‌ها لذت فراوان می‌برند. سیر و وقایع این داستان‌ها سریع و مهیج است. شخصیت‌ها به راحتی عشق و یا نفرت مخاطب را برمی‌انگیزند. علاوه بر آن، غالباً ضعیف‌ترین یا کوچک‌ترین این شخصیت‌ها پیروز می‌شوند. دلایل دیگر ارزشمندی این ادبیات، شامل مختصر بودن آن‌ها و وجود اشعار موزون در آن‌هاست که مخاطب می‌تواند به همراه قصه‌گو، هم سرایی کند. دیگر

عوض، برای جذب و پی‌گیری مخاطبان خود، ماجراهای آن بیشتر شده است. شخصیت‌های داستانی در ادبیات سنتی، بیشتر نمایانگر یک ویژگی برجسته هستند و این است که در این گونه قصه‌ها، بدون تردید می‌توان تشخیص داد که کدام شخصیت خوب و کدام یک بد است و از این طریق، می‌توان به هویت آن‌ها پی برد. فضا و زمان داستان اصلاً مطرح نیست و در نتیجه، برای توصیف آن از اصطلاحات مبهمی چون «در ابتدا» و «یا سال‌ها پیش در سرزمینی بسیار دور...» استفاده می‌شود. شیوه بیان آن‌ها وزن‌دار و آهنگین بوده، البته با پراکنده‌گویی‌های بسیار و در خلال همین بازگفتن‌های بی‌شمار، توصیحات و توصیفات آن‌ها حذف و یا برداشته شده است و ویژگی اصلی این نوع ادبیات، استفاده از جملات آغازین و پایانی چون «یکی بود یکی نبود» و «یا تا آخر عمر به خوبی و خوشی در کنار هم زندگی کردند» است و هم چنین، استفاده از درونمایه‌ها و طرح‌های تکراری (هم چون استفاده از عدد سه، مثل سه خواهر، سه آرزو) و تکرار ترجیع بندها یا مصرع‌های قافیه‌دار (چون ای آینه، ای آینه بر دیوار) که همگی کلیشه‌ای است. مضمون مشترک این قصه‌ها، همان پیروزی نیروهای خیر بر شر، میل به زنده ماندن و توضیح رخدادها و وقایع جهان است. خصوصیتی که به ویژه این گونه داستان‌ها را نژد مخاطبان کودک جالب می‌کند، غالباً همان داشتن پایانی خوش است. ادبیات عامیانه هنوز هم خلق می‌شود؛ به خصوص در کشورهای در حال توسعه که ادبیات شفاهی، هم چنان وسیله اصلی ارتباط محسوب

ادبیات عامیانه هنوز هم خلق می‌شود؛ به خصوص در کشورهای در حال توسعه که ادبیات شفاهی، هم چنان وسیله اصلی ارتباط محسوب می‌شود.

و جهانی، زیربنای محکمی می‌سازند.

● به دلیل این که در داستان‌های سنتی، تشخیص شخصیت‌های داستانی خوب و بد از یکدیگر، به راحتی امکان‌پذیر است و هم چنین، نیروهای شیطانی سرانجام با قطعیت مجازات می‌شوند. بسیاری از اشخاص بر این باورند که شنیدن این داستان‌ها، به کودکان کمک می‌کند تا خوب و بد را در زندگی نیز از یکدیگر تمیز دهند و خود را با نیکی‌ها هماتند سازند.

اما بعضی نگرانند که میادا خشونت بیش از حد در این داستان‌ها، از نظر روانی، به کودکان صدمه و آسیبی بزند. در سال‌های اخیر، بسیاری از داستان‌های سنتی، بازنویسی و خشونت موجود در آن‌ها حذف شده است؛ هم چون روایت‌های والت دیزنی از افسانه‌های عامیانه. در روایت تلطیف شده از "سفید برفی"^(۱) آمده است که او نامادری شیطانی صفت خود را می‌بخشد و تنها به تبعید او از قلمرو پادشاهی خود اکتفا می‌کند. در حالی که در پایان روایت کهن آن، چنین آمده است:

سینس او (یعنی زن بابا) ناسزا گفت و نفرین کرد و از شدت یأس و خشم، از خود بی خود شد. ابتدا با خود فکر کرد که به عروسی نرود، اما بعد احساس کرد تا عروس را نبیند، آرامش نخواهد یافت. هنگامی که او را دید، فهمید که خود سفید برفی است. از شدت غضب و وحشت، نتوانست از جای خود تکان بخورد. در واقع، به این علت نتوانست تکان بخورد که آن‌ها برای او کفش‌هایی از آهن داغ آماده کرده بودند و باید با آن کفش‌ها آن قدر می‌رقصید تا زمان مرگش فرا رسد. (از داستان‌های خانوادگی جاکوب و ویلهلم گریم،

استفاده از کلمات جادویی است که همه چیز را ممکن می‌سازد و هم چنین اعمال بد که با قطعیت و به سرعت، مجازات می‌شوند.

● ادبیات سنتی، بهترین منبع برای قصه‌گوهاست. ● شنیدن داستان‌های سنتی، به کودکان کمک می‌کند تا حس قوی نسبت به داستان‌ها بیابند و پایه‌های محکمی برای درک دیگر گونه‌های ادبی بنا نهند. انبوه عبارات، تکرارها، شخصیت‌های ساده که خاص قصه‌های کهن است، به کودکانی که تجربه چندانی در زمینه داستان‌خوانی ندارند، کمک می‌کند تا منطق داستان را بیابند و به خاطر بسیارند و یا به پای حوادث داستان پیش روند.

● شناخت شخصیت‌ها و موقعیت‌ها در ادبیات سنتی، خود بخشی از دانش فرهنگی است. کودکانی که با این بخش از ادبیات نا آشنا هستند، هنگام روبه رویی با اشاراتی از این نوع ادبیات، در مکالمات و یا در داستان‌های دیگر، با وضعیت نامساعدی روبه رو می‌شوند.

● ادبیات سنتی، راه مناسبی برای شناخت بیشتر کودکان، از فرهنگ‌های متنوع موجود در سرزمین‌شان و یا فرهنگ سایر کشورهای جهان است. هر گروه فرهنگی، دارای فرهنگ عامیانه خاصی است که تا حدی شخصیت و قدر و منزلت افراد آن فرهنگ را آشکار می‌سازد و بدینش صحیحی از آن چه آن فرهنگ را منحصر به فرد کرده، ارائه می‌دهد. امروزه، بیشتر این داستان‌های عامیانه، گردآوری، ترجمه و چاپ شده و در دسترس کودکان قرار گرفته است. با معرفی ادبیات عامیانه سایر سرزمین‌ها به کودکان و هم چنین، با مقایسه روایت‌های مختلف از یک داستان مشابه در فرهنگ‌های گوناگون، معلمان و کتابداران برای درک چگونگی پیوند و تعامل فرهنگ‌های گوناگون

ترجمه لوسی کرین، نشر مک میلان ۱۸۸۶)^(۱)

منتقدان روایت‌های تلطیف شده از افسانه‌های سنتی، بر این باورند که تحریف این داستان‌ها، به منزله غصب قدرت و جذابیت و کارکردهای مفید روان‌شناختی این داستان‌هاست. آن‌ها معتقدند که از طریق روایت‌های اصلی این داستان‌هاست که کودکان، اطمینان خاطر می‌یابند که نامادری شیطان‌صفت (یا گرگ بزرگ بدجنس یا غول بدذات و غیره) برای همیشه، آن‌جا را ترک می‌کند و دیگر بر نمی‌گردد تا اذیت و آزاری برساند.

ارزیابی و انتخاب ادبیات سنتی

طی هزاران سال، مردم هر گروه سنتی، شیخوندگان داستان‌های سنتی بوده‌اند. این موضوع، هنوز هم در تعداد کمی از جوامع یا سواد امروزی صادق است، اما در این دوران شکوفایی علوم، این گونه داستان‌ها به دلیل استفاده از عناصر جادویی و ماوراءالطبیعه، به نظر بچگانه می‌آیند. در نتیجه، امروزه مخاطبان اصلی این گونه داستان‌ها، کودکان ۳ تا ۸ سال هستند. فهرستی از معیارهای ارزیابی، با در نظر گرفتن همین گروه سنی خاص، ارائه می‌گردد:

● افسانه‌های سنتی، در صورتی که مکتوب هم شده باشند، چنان‌که کوبی شفاهی نقل می‌شوند، باید سبک روایی و همان سنت قصه‌گویی را حفظ کرده باشند.

● هر افسانه سنتی، باید ویژگی‌های خاص فرهنگ و یا هویت کشور مبدأ را با به کارگیری اصطلاحات زبان عامیانه، الگوی گفتاری غیرمعمول و تعداد کمی از اصطلاحات خارجی که به آسانی قابل فهم بوده و یا اسامی خاص که متداول آن فرهنگ باشد، حفظ کند.

● از آن‌جا که اغلب، در مورد افسانه‌های سنتی، چندین روایت بازنویس موجود است، باید آن روایتی انتخاب شود که برای مخاطبان جذاب بوده

و نه خیلی پیچیده و نه خیلی ساده باشد.

روایت‌های بازنویسی شده، باید به همان مضمون اصلی این داستان‌ها که طی هزاران سال، از نظر مخاطبان اولیه آن مهم و حیاتی بوده، بپردازند. رعایت همین نکته، موجب پیوند میان این داستان‌ها با کودکان امروزی می‌شود.

● متن و تصویر، در روایت‌های مصور ادبیات سنتی، باید از کیفیت بالایی برخوردار باشد و نیز تصاویر باید به گونه‌ای با لحن اثر هماهنگ باشد تا بتوان به جوهر و ماهیت فرهنگ مبدأ آن داستان پی برد.

● هنگام ارزیابی مجموعه‌های داستانی، در ادبیات سنتی، لازم است علاوه بر تمامی معیارهای یاد شده، تعداد و تنوع افسانه‌های موجود در هر مجموعه و هم چنین، اصالت منابع استفاده شده، با ذکر موضوعات و تپیه نمایه‌ها در نظر گرفته شود. از آن‌جا که بنا بر تعریف‌های داده شده، داستان‌های سنتی طرح و شخصیت‌پردازی ساده‌ای دارند، شاید برخی از بزرگسالان، به غلط تصور کنند که زبان به کار رفته در این داستان‌ها نیز می‌تواند بسیار ساده باشد. به هر صورت، طرح و شخصیت‌پردازی ساده موجب نمی‌شود که داستان‌های سنتی، از داشتن سبک پر بار ادبی بی‌بهره باشند. حتی کودکان خردسال هم شیفته شنیدن اشعار موزون، شیرین‌کاری‌های ادیبانه و واژگان غنی هستند که همانا از ویژگی‌های قصه‌گویی ماهرانه است.

با گرایش جدیدی که به روایت‌های مصور ادبیات سنتی، با آن همه تصاویر پرمایه پیدا شده، در برخی موارد، وسوسه‌آمیز است که ملاک ارزیابی و انتخاب را بیشتر بر مبنای تصاویر

1. Jakob Grimm and Wilhelm Grimm, *Household Stories*, translated by Lucy Crane [Macmillan, 1886]

عوام حفظ کرد که به نام همان دوره گردان یا دست فروشانی که این نوع کتاب‌ها را می‌فروختند، معروف شد. این کتاب‌های ارزان قیمت جلد نازکی ۳۲ تا ۶۴ صفحه‌ای، شامل داستان‌های ماجراجویانه و طنزآمیز بود که با مسامحه می‌توان گفت بر مبنای قهرمانان انواع ادبیات سنتی چون حماسه‌ها، افسانه‌ها و افسانه‌های عامیانه نوشته شده بود.

همان طور که نهضت رمانتیک اروپا در قرن ۱۸ کم‌کم جایگزین نهضت پیرایشگری شد، بار دیگر ادبیات سنتی، مورد قبول همه سطوح جامعه قرار گرفت. اولین گواه تحول در این نگرش‌ها چاپ اثر شارل یرو^(۶) به سال ۱۶۹۷ در فرانسه بود که شامل ۸ افسانه عاشقانه می‌شد و تحت عنوان قصه‌های غاز مادر^(۷) به چاپ رسید. این کتاب شامل داستان سیندرلا^(۸)، زیبای خفته^(۹)، دخترک کلاه قرمزی^(۱۰) و گربه چکمه پوش^(۱۱) بود. محبوبیت این کتاب از تعداد چاپ‌های مجددی که در فرانسه و انگلیس از آن صورت گرفت، مشخص می‌شود. با وجود این، صد سال گذشت، تا مجموعه بعدی از ادبیات سنتی منتشر شد.

انتشار لالایی‌ها و افسانه‌های خاندادگی جاکوب و ویلهلم گریم، در سال ۱۸۱۲ که شامل افسانه‌های رامیل استیلنس کین^(۱۲) و سفید برفی

بگذاریم. روشن است که تمامی تصویرگران، مهارت بسیاری از مؤلفان را ندارند. به علاوه، ممکن است بسیاری از ابعاد مهم این افسانه‌های سنتی، هنگام بازنویسی این آثار از قلم بیفتد. برای مثال، افسانه عامیانه و معروف دخترک کلاه قرمزی^(۱۰)، برای قرن‌ها کودکان را از خطرات دنیای بیرون از محیط امن خانه و از نتایج ناراحت کننده رفتارهای بی‌بند و بار و بسیاری از غفلت کاری‌ها آگاه می‌کرده است. اگر این افسانه‌ها چنین شیرین و لطیف بیان شوند که هیچ کس صدمه‌ای ننهد و مجازات نشود، برای کودکان امروزی، مفهوم واقعی خود را از دست می‌دهد. پس توجه و دقت کافی به کیفیت و مضمون داستان‌های کهن مکتوب، همواره باید بخشی از ملاک‌های ارزیابی این گونه داستان‌ها باشد.

چشم‌انداز تاریخی از ادبیات سنتی

شاید اولین قصه‌های دنیا از رویاها، آرزوها، سرودهای مذهبی و یا از بازگویی صحنه‌های فتوحات جنگی اجداد اولیه ما پدید آمده باشد. کسی از منشأ آن چیزی نمی‌داند و در مورد تاریخچه آن، سخن چندانی نمی‌توان بیان کرد؛ جز آن که این داستان‌ها برای هزاران سال، به صورت شفاهی وجود داشته‌اند.

در سال ۱۴۸۴ ویلیام کستون^(۲) برای اولین بار، فابل‌های معروف اروپا^(۳) را به انگلیسی چاپ کرد. با وجود این که این اثر، بلافاصله مورد استقبال همگان قرار گرفت، ولیکن چاپ آثار گردآوری شده از سایر داستان‌های سنتی، به کندی انجام شد. آن هم به دلیل عقاید پیرایشگران^(۴) یا افراطیون مذهبی بود که با چاپ هرگونه ادبیات عامه پسند مخالفت می‌کردند. در طی دوران نهضت مذهبیون افراطی که به طور تقریبی از ۱۵۰۰ تا ۱۷۰۰ میلادی طول کشید، ادبیات سنتی با کتابی به نام کتاب دوره کردها^(۵)، محبوبیت خود را نزد

1. Little Red Riding Hood

2. William Caxton

3. Aesop's Fables

4. Puritans دسته‌ای از پروتستان‌های کشور انگلیس که در زمان البرایت، خواستند مذهب را تصفیه کرد، از قید خرافات و احادیث بیرون آورند. م - حیم

5. Chapbook

6. Charles Perrault

7. Tales of Mother Goose

8. Cinderella

9. The Sleeping Beauty

10. Little Red Riding Hood

11. Puss in Boots

12. Rumpelstiltskin

نقاط عطف در پیشرفت ادبیات سنتی

تاریخ	وقایع	ویژگی‌های مهم
پیش از تاریخ تا سال‌های ۱۵۰۰	قصه‌گویی شفاهی	سنت قصه‌گویی شفاهی، موجب زنده ماندن افسانه‌های کهن شد و ادبیات به عوام نیز معرفی گردید.
۱۴۸۴	قابل‌های ازوپ که در انگلیس، توسط نشر ویلیام کستون به چاپ رسید.	به عنوان اولین اثر چاپ شده از ادبیات کهن، شناخته شده است.
۱۵۰۰-۱۷۰۰	نهضت پیرایشگران ظهور کتاب‌های دورگرد	از چاپ قانونی و آزاد ادبیات کهن ممانعت کردند. در دوران نهضت پیرایشگران، کمک زیادی به زنده ماندن علاقه نسبت به قهرمانان سنتی کرد.
۱۶۹۷	افسانه‌های غارمادر، در فرانسه، توسط شارل پرو به چاپ رسید.	اولین روایت مکتوب از افسانه‌های عامیانه
سال‌های ۱۷۰۰	نیضت رومانیک	ترویج داستان‌های تخیلی قدیمی که در اروپا فراگیر شد.
۱۸۱۲	در آلمان، ویلهلم و جاکوب گریم، لایلی‌ها و افسانه‌ها خانواده‌گی را چاپ کردند.	با چاپ آن، حس هویت ملی در آلمان تقویت شد. هم چنین محبوبیت ادبیات عامیانه را عالمگیر کرد.
۱۸۵۱	در نروژ، آسبژورنسن و مو، افسانه‌های عامیانه نروژ را منتشر کردند.	به ایجاد حس هویت ملی در نروژ کمک کرد. هم چنین محبوبیت ادبیات عامیانه را عالمگیر کرد.
۱۸۹۴	جوزف جاکوبز، در انگلستان، افسانه‌های پریان را منتشر کرد.	بسیاری از روایت‌های آن، مخصوص کودکان نوشته شده بود.
۱۸۸۹-۹۴	اندرو لانگ، کتابی ۴ جلدی از ادبیات عامیانه جهان منتشر کرد.	موجب افزایش محبوبیت و آگاهی نسبت به افسانه‌های عامیانه در سراسر جهان شد.

و هفت کوتوله^(۱) و هانسِل و گرتل^(۲) می‌شد، چون سه بز نر تندخو^(۳)، خاور خورشید و

برخی از زیباترین این افسانه‌ها را به جهانیان عرضه کرد. در قرن نوزدهم، برای نخستین بار مجموعه‌های دیگری از ادبیات سنتی، در اروپا و انگلستان منتشر شد. در نروژ، پیتر کریستین آسبژورنسن^(۴)، و یورگان مو^(۵) افسانه‌هایی

1. Snow White and the Seven Dwarfs
2. Hansel and Gretel
3. peter Christian Asbjørnsen
4. J.Ørger Moe
5. The Three Billy Goats Graff

خاصی از ادبیات سنتی، همه از یک اصطلاح مشابه استفاده نمی‌کنند. از سوی دیگر، ما تعداد انبوهی از افسانه‌های جدید مکتوب داریم که نویسندگای مشخص، آن‌ها را به سبک ادبیات سنتی نوشته است که کهن و از منشأ نامعلوم نیستند. به عبارت دیگر و دقیق‌تر "سنتی" نیستند.

ما از اصطلاح ادبیات سنتی، برای اشاره به کلیه داستان‌هایی که از زمان‌های کهن، از طریق سنت شفاهی به ما رسیده، استفاده می‌کنیم. اصطلاح افسانه بازنویسی شده^(۱۲)، به آن روایت از افسانه اشارت دارد که آشکارا بر مبنای افسانه‌های پیشین و معروف آن زمان نوشته شده باشد. لیکن زبان آن و پارهای طرح‌های داستانی آن، به منظور نوگرایی و تقویت شکل نمایشی، تغییر کرده باشد. امروزه افسانه‌های بازنویسی شده، معمولاً به همراه تصاویر کاملاً جدید و اصیل منتشر می‌شوند که گاه موجب ایجاد بینش فوق‌العاده‌ای نسبت به مفهوم عمیق افسانه و مناسبات این گونه افسانه‌ها با هم می‌شود. روایت^(۱۳) اصطلاحی است که معمولاً هنگام اشاره به ادبیات عامیانه، به کار می‌رود و به داستانی اطلاق می‌شود که عناصر اصلی آن، یعنی همان طرح و شخصیت‌های اصلی، با نمونه اولیه و

باختر ماه^(۱)، هنی پنی^(۲) و کلوچه^(۳) را گرد آوردند. آن‌ها این داستان‌ها را به شکل کتابی با عنوان "افسانه‌های عامیانه نروژ"^(۴) در سال ۱۸۵۱ چاپ کردند. در انگلستان، جوزف جاکوبز^(۵) توانست با گردآوری افسانه‌ها، از روی منابع چاپ شده قدیمی، "افسانه‌های پریان انگلیس"^(۶) را چاپ کند که شامل داستان‌هایی چون "سه بچه خرس"^(۷)، "سه بچه خوک"^(۸) و "مرغ حنایی"^(۹) می‌شد. بخش اعظم خدمات ارزنده جاکوبز، به نحوه ارائه روایت برخی از این افسانه‌ها مربوط می‌شود که مناسب مخاطبان کودک نوشته شده است. پیش از آن که اسکات و اندرو لاتگ^(۱۰) اثر پر ارزش چهار جلدی خود را که مجموعه‌ای از افسانه‌های ملل بود (کتاب‌های پریان آسی، قرمز، سبز و زرد، ۱۸۸۹-۱۸۹۴)^(۱۱) منتشر کنند، ارزش و اعتبار ادبیات سنتی، مورد قبول عموم قرار گرفته بود. مراحل پیشرفت ادبیات سنتی کودکان، در جدول صفحه ۱۶ مشخص شده است.

در قرن بیستم، محبوبیت ادبیات سنتی نزد کودکان، عمدتاً به احیای علاقه به سنت قصه‌گویی مربوط بود. عوامل دیگری که به محبوبیت این سبک کمک کردند، عبارتند از چاپ روایت‌های بازنویسی شده و مصور از ادبیات سنتی، چاپ جداگانه هر اثر، چاپ افسانه‌های سنتی فرهنگ‌های دیگر و هم چنین چاپ ادبیات عامیانه و قومی بسیاری از اقلیت‌های کانادایی و آمریکایی، به صورت مجموعه آثار یا آثار جداگانه و مصور. به طور حتم، این عوامل نه تنها نشانگر احترام عمیق به اهمیت میراث ادبیات عامیانه محسوب می‌شود، بلکه شناخت کلی از قدر و منزلت تمامی انواع ادبیات سنتی را نیز موجب می‌شود.

انواع ادبیات سنتی

طبقه‌بندی ادبیات سنتی، ممکن است تا حدی گیج‌کننده به نظر آید؛ زیرا هنگام اشاره به نوع

1. East ó the sun and West ó the Moon
2. Henny Penay
3. Pancake
4. The Norwegian Folktales
5. Joseph Jacobs
6. English Fairy Tales
7. The Three Bears
8. The Three Little Pigs
9. The Little Red Hen
10. Scot, Andrew Lang
11. The Blue, Red, Green and Yellow Fairy Book.
12. Retoid Tales
13. Variant

هر افسانه سنتی، باید ویژگی‌های خاص فرهنگ و یا هویت کشور مبدأ را با به کارگیری اصطلاحات زبان عامیانه، الگوی گفتاری غیرمعمول و تعداد کمی از اصطلاحات خارجی که به آسانی قابل فهم بوده و یا اسامی خاص که متداول آن فرهنگ باشد، حفظ کند.

ادبیات سنتی است (یعنی ۹ سال به بالا)، مناسب می‌کند. برخی افسانه‌های اساطیری، برای مخاطبان خردسال هم ساده‌نویسی شده است که البته، این ساده کردن بیش از حد، از قدرت و جذابیت این داستان‌ها می‌کاهد.

اصلی این نوع داستان‌ها مشترک است و در نتیجه، گفته می‌شود که به همان خانواده داستانی تعلق دارد. برای مثال، صدها روایت از سیندرلا، در سراسر دنیا موجود است. تمامی انواع ادبیات سنتی که به آن‌ها اشاره می‌شود، در روایت‌ها و روایت‌های بازنویسی شده نیز یافت می‌شوند.

افسانه‌ها و چکامه‌های پهلوانی^(۳)

افسانه‌های حماسی، داستان‌های بلندی هستند که از ماجراجویی‌های نوع بشر و قهرمان گرایی‌های او الهام گرفته است و در مجموعه‌ای از حوادث فرعی^(۴) بیان می‌شود. برخی حماسه‌ها در قالب شعر سروده شده‌اند. موضوعات آن، از داستان‌های اساطیری اخذ گردیده است و شخصیت داستانی آن هم می‌تواند خصوصیات انسانی و هم خصوصیت برتر و ماوراءطبیعی داشته باشد. اما به هر حال، قهرمان آن همواره انسان است و یا در بعضی موارد، فوق بشر است؛ هم چون اولیس در ادیسه^(۵) یا بئولوف^(۶) در حماسه‌ای به همین نام و یا رولاند در اشعار رولاند^(۷). صحنه حوادث در حماسه، جهان خاکی

افسانه‌های اساطیری^(۱)

افسانه‌های اساطیری، داستان‌هایی هستند که به نقل و توضیح خاستگاه و آغاز زندگی و مظاهر طبیعت و پدیده‌های طبیعی می‌پردازند. گاهی، به این گونه افسانه‌ها، داستان‌های آفرینش^(۲) نیز گفته می‌شود. اسطوره‌ها ممکن است از آیین‌های تشریفاتی و مذهبی کهن نیز سرچشمه گرفته باشند. شخصیت‌های اصلی این افسانه‌ها، خدایان و الهه‌ها هستند و به ندرت، از آدمیان ذکری به میان می‌آید و مکان داستان در خانه خدایان، در جایی ورای زمین رخ می‌دهد. با وجود خشونت موجود در این افسانه‌ها، آن‌ها آینه طبیعت آدمی‌اند و گاه نمایانگر ماهیت عواطف بدوی، غرایز و امیال انسان‌ها. برخی از فولکورشناسان، بر این یاورند که اسطوره‌ها پایه و اساس تمامی افسانه‌های کهن هستند. معروفترین افسانه‌های اساطیری منشأ یونانی، رومی و نروژی (اسکاندیناوی) دارند.^۸

در حال حاضر، مجموعه‌های بسیار زیبایی از افسانه‌های اساطیری برای کودکان فراهم آمده است. به علاوه، در داستان‌های اساطیری که به تازگی و تنها به شکل مصور چاپ شده، پیچیدگی و نحوه پردازش تمادها به گونه‌ای است که آن‌ها را اغلب برای مخاطبان بزرگ‌تر از آن سنتی که معمول

1. Myths

2. Creation Stories

۳. این موضوع، در ارتباط با فرهنگ جوامع غربی، درست است؛ وگرنه کهن‌ترین اسطوره‌ها را می‌بایست در فرهنگ جوامع شرقی نظیر ایران، مصر، چین و هند... جست‌وجو کرد [پژوهشنامه].

3. Epics & Ballads

4. episodes

5. Ulysses in Odyssey

6. Beowulf

7. Roland in The Song of Roland

است که البته، همواره واقعی نیست.

چکامه‌ها هم تقریباً بیشتر ویژگی‌های افسانه‌های حماسی را دارند؛ به جز این که باید به صورت آواز خوانده شوند. به همین دلیل هم به شکل نثر منظوم هستند. با وجود این، در حال حاضر، فقط به شکل منثور آن روایت می‌شود. شخصیت داستانی رابین‌هود هم برای اولین بار در داستانی با نام چکامه‌های پهلوانی رابین‌هود^(۱) ظاهر شد.

افسانه‌های شخصیتی و قصه‌های اغراق‌آمیز^(۲)

این افسانه‌ها، داستان‌هایی است که بر مبنای شخصیت‌های واقعی و یا باورپذیر و هم چنین گفتار و کردار نیک آنان نوشته شده. انتخاب شخصیت‌های افسانه‌ای چون شاه آرتور^(۳)، لانسلوت^(۴)، مرلین^(۵) و صحنه‌های حوادث افسانه‌ای آن هم چون کمپلوت^(۶) ترکیبی است شگفت‌انگیز از خیال و واقعیت. اگر چه فتوحات این قهرمان‌ها با باورهای امروزی ضدیت دارد، لیکن در عصر دیرین، این افسانه‌ها واقعی به نظر می‌رسید. قصه‌های اغراق‌آمیز نیز به شرح اغراق‌آمیزی از فتوحات و کارهای برجسته اشخاص، به دو صورت واقعی و تخیلی می‌پردازد. بنابراین شاید بتوان آن‌ها را زیر مجموعه‌ای از افسانه‌های شخصیتی دانست؛ حتی اگر منشأ جدیدتری داشته باشند. در هر صورت، در سیر تکاملی قصه‌ها، همان طور که قصه گوها در مورد توانایی‌ها و نحوه کردار و گفتار قهرمانان داستان‌هایشان مبالغه می‌کردند، قصه‌ها هم به همان ترتیب و به طرز غریبی اغراق‌آمیز می‌شدند. این قصه‌ها را بیشتر به نسبت طنز و لاف و غلوی که در آن‌ها به کار می‌رفت، می‌سنجیدند تا به محتوای واقعی آن. لحن افسانه‌های شخصیتی، بر خلاف قصه‌های اغراق‌آمیز، بیشتر خشن است. معروف‌ترین

قهرمانان قصه‌های آمریکای شمالی پیکوزبیل^(۷)، بل بانیان^(۸)، جان هنری^(۹) و جانی اپل سید^(۱۰) است.

افسانه‌های عامیانه^(۱۱)

افسانه‌های عامیانه، داستان‌هایی است که با الهام از زندگی و تصورات مردم و یا عوام، به وجود آمده. افسانه‌های عامیانه، همواره نزد کودکان محبوب‌ترین نوع ادبیات سنتی به شمار می‌رود. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این نوع افسانه‌ها، همان جهانی بودن آن‌هاست. هیچ فرضیه‌ای نمی‌تواند این پدیده را به طور کامل شرح دهد که به چه علت، افسانه‌های عامیانه تمام فرهنگ‌ها، بدون توجه به تقسیمات جغرافیایی و اختلافات فرهنگی ظاهری، به طرز شگفت‌انگیزی به یکدیگر شبیه هستند.

افسانه‌های عامیانه، با توجه به مخاطبان خود، در محتوا تغییر می‌کند. بدین صورت که در زمان‌های نور، طبقه نجبا و درباریان، داستان‌هایی از قهرمانی‌ها، دلاوری‌ها و نیکوکاری‌های افراد هم طبقه خود که همان طبقه حاکمه بود، می‌شنیدند و بر خلاف آن، داستان‌هایی که برای عوام گفته می‌شد، طبقه حاکمه را بی‌رحم و ظالم و اربابانی خشن توصیف می‌کرد که در طول داستان، آن مردم عامی که به قدر کافی زیرک و قوی بودند، می‌توانستند ثروت و دارایی حکام را طی بازی‌های

1. The Ballads Of Robin Hood

2. Legends and Tall Tales

3. King Arthur

4. Lancelot

5. Merlin

6. Camelot

7. Pecos Bill

8. Paul Bunyan

9. John Henry

10. Johnny Appleseed

11. Folktales

نروژی مربوط است که در غیاب همسران خود به جای نگهداری از خانه، به تخریب آن مشغول می‌شوند و یا داستان آلسی زیل^(۹)، که آن قدر کودن است که خود را به جای کسی دیگر فرض می‌کند...*

حیوانات^(۱۰)

این افسانه‌ها، حیوانات سخنگو و اعمال خسار قلع‌و‌معاندان را نمایان می‌سازد. معمولاً شخصیت‌های داستانی آن، حیوانات هستند، اما انسان‌ها هم نقش دارند. خردسالان آن‌ها را می‌پذیرند و از شنیدن صحبت‌های این حیوانات سخنگو لذت می‌برند. کودکان بزرگ‌تر هم به درک این حقیقت می‌رسند که این حیوانات سخنگو، نمادی از خود انسان‌ها هستند. افسانه سه بچه خرس^(۱۱) شاید محبوب‌ترین افسانه عامیانه حیوانات باشد.

جادویی^(۱۲)

افسانه‌های جادویی که با عنوان افسانه عجایب^(۱۳) یا افسانه پریان^(۱۴) نیز شناخته شده، شامل استفاده از عناصر سحر و جادو در

1. Fairy Tales
 2. Cumulative
 3. The Ginger-bread Boy
 4. Humorous
 5. noodleheads
 6. sillies
 7. drolls
 8. numbskulls
 9. Clever Elsie
- * نمونه این داستان‌ها را در فرهنگ خردمان می‌توانیم در داستان‌های ملانصرالدین بچویم [پژوهشنامه]
10. Beast
 11. The Three Bears
 12. Magic
 13. Wonder
 14. Fairy Tales

منصفانه‌ای به چنگ آورند.

برخی اصطلاح افسانه عامیانه و افسانه پریان^(۱) را به جای یکدیگر استفاده می‌کنند. در حقیقت، اکثر آن داستان‌ها شخصیت پری‌مانند و جادویی ندارند. بنابراین، استفاده از یک اصطلاح به جای دیگری، گیج‌کننده و نادرست است. ما افسانه‌های پریان را تحت مجموعه افسانه‌های جادویی می‌آوریم؛ یعنی نوعی از افسانه‌های عامیانه که شخصیت‌های جادویی، هم چون پریان دارد.

فهرستی از انواع ادبیات عامیانه متداول در ذیل آمده است. باید توجه داشت که برخی از افسانه‌های عامیانه، ویژگی‌های یک یا چند نوع از افسانه‌های عامیانه را دارد.

ترکیب توأم با تکرار^(۲)

در این افسانه‌ها به منظور ساخت افسانه‌ای سرگرم‌کننده با طرحی ساده، از تکرار، آنبوده‌سازی و ضرباهنگ استفاده می‌شود. به دلیل همین سادگی، ضرباهنگ و طنز مشهود در آن، این افسانه‌ها به خصوص برای کودکان ۳ تا ۵ ساله بسیار جذاب به نظر می‌رسد. پسرک نان زنجبیلی^(۳)، داستان همان شیرینی فراری است که جمعیتی برای خوردن آن به دنبالش روان می‌شود که نمونه مناسبی از این نوع داستان‌ها به شمار می‌رود.

خنده‌آور^(۴)

افسانه‌های خنده‌آور، بر حول یک شخصیت بسیار احمق می‌چرخد که دائم اشتباهات مسخره‌ای از او سر می‌زند. این داستان‌ها هم چنین با عنوان افسانه ابلهان^(۵)، احمق‌ها^(۶)، کودن‌ها^(۷) یا کله پوک‌ها^(۸) نامیده می‌شود. تداوم این داستان‌ها قطعاً به دلیل جنبه‌های جذاب و کمدی آن‌هاست و این که قادرند مخاطبان را به خنده وادارند. معروف‌ترین این افسانه‌ها به شهرهای

فابل‌ها یا افسانه‌های تمثیلی^(۵)

فابل، داستان ساده‌ای است که شخصیت‌های آن، معمولاً حیوانات هستند که با رفتار و کردارشان، به آموزش درس‌های اخلاقی می‌پردازند و یا حقیقت‌های کلی و عام را تصویر می‌کنند و غالباً نتایج اخلاقی آن در پایان داستان ذکر می‌شود. در طول تاریخ، فابل‌ها بزرگسالان را نیز چون کودکان، به خود جذب کرده؛ زیرا این داستان‌ها هم ساده و هم خردمندانه است. علاوه بر آن، استفاده از خصلت شخصیت‌های حیوانی، به عنوان نمادی از رفتارهای انسانی، سبب می‌شود که این افسانه‌ها قابل اعتماد و در عین حال ابزاری تأثیرگذار و مدیرانه باشد. شاید هم به دلیل جذابیت آن‌ها نزد بزرگسالان، این فابل‌ها خیلی زودتر از سایر انواع ادبیات سنتی، به چاپ رسیده‌اند.

فابل‌های اروپا، به عنوان مشهورترین مجموعه حکایات تمثیلی، در دنیای غرب شناخته شده است، اما سایر مجموعه‌ها هم شایسته دقت نظر بیشتری هستند. از ایران، افسانه‌های کلیله و دمنه^(۶) و از هندوستان، جاتکه‌ها^(۷) و از فرانسه، مجموعه حکایات تمثیلی ژان دولا فونتن^(۸) را می‌توان نام برد.

داستان‌های مذهبی^(۹)

داستان‌هایی را که با تکیه بر منابع دینی یا بدون هیچ دخل و تصرفی، از روی نسخه‌های خطی این منابع اقتباس شده باشند، به عنوان

1. pourquoi
2. Why the sun and the Moon live in the sky?
3. Realistic
4. Dick Whittington and His Cat
5. Fables
6. Panchatantra
7. Jataka
8. Jean de la Fontaine
9. Religious Stories

شخصیت‌پردازی‌های داستانی، در طرح و صحنه‌های حوادث است. پریان، کوتولوها، اجنه‌ها، افسون‌نگران، جادوگران و شعبده‌بازان و پریانی که پدر و مادر تعمیدی می‌شوند، شخصیت‌های اصلی این افسانه‌ها را تشکیل می‌دهند. در آن‌ها از اشیای جادویی و یا کلمات جادویی، برای تحقق سحر و افسون خود استفاده می‌کنند. آینه‌های سخنگو، خواب‌های صد ساله، کاخ‌های شیشه‌ای، جنگل‌های افسون شده، قهرمانان بند انگشتی و بوسه‌های جادویی، از عناصر افسانه‌های جادویی محسوب می‌شوند.

افسانه‌های چرایی^(۱)

افسانه‌های "چرایی" به توصیف پدیده‌های طبیعی می‌پردازند. عبارت pourquoi در زبان فرانسه، به معنای چراست و این افسانه‌ها هم چون پاسخی ساده، به چرهای بی‌شماری است که انسان‌های اولیه مطرح می‌کردند. از تیاط قوی بین این گونه افسانه‌ها و اسطوره‌ها آشکار است. به همین دلیل، بسیاری از فولکلورشناسان، این افسانه‌ها را همان افسانه‌های اساطیری ساده شده می‌انگارند. برای مثال، می‌توان از افسانه "چرا خورشید و ماه در آسمان زندگی می‌کنند؟"^(۲) نام برد.

واقعی یا رئالیستی^(۳)

افسانه‌های واقعی، آن افسانه‌هایی است که شخصیت‌ها، طرح‌ها و فضای داستانی آن‌ها به‌طور قابل تصویری، قابل وقوع باشد. هیچ عنصر جادویی در این داستان‌ها به کار نمی‌رود و برعکس، اغراق تا حد ممکن در آن‌ها به کار گرفته می‌شود. تنها معدودی از این گونه افسانه‌ها موجود است. از میان آن‌ها می‌توان از "دیک ویتینگتون و گربه‌اش"^(۴) که بر اساس یک شخصیت واقعی بنا شده و شاید بهترین نمونه در نوع خود باشد، نام برد.

داستان‌های دینی می‌شناسیم. این داستان‌ها یا رویدادهای مهمی را که در تکوین ادیان و پیام‌آوران‌شان مؤثر بوده‌اند، تصویر می‌کنند و یا بیانگر یک اصل و آیین دینی هستند که به شکلی روایی، نقل می‌شوند. به داستان‌های نوع اخیر، حکایت‌های اخلاقی^(۱) نیز می‌گویند.

اسطانیات الهیات، زبان‌شناسان و اسطوره‌شناسان رشته پیوستاری، دریافته‌اند که این داستان‌ها از اسطوره‌ها و صور دیگر نقل‌های عامیانه^(۲) شروع می‌شود و به افکار اولیه دینی و نوشته‌های مربوط به آن می‌انجامد. بسیاری از داستان‌ها، شخصیت‌ها و مناسک مذهبی که در کتب مقدس ادیان آسمانی چون مسیحیت، هندو، بودایی و سایر ادیان آمده است، ریشه در داستان‌های اساطیری کهن دارند.

بدون در نظر گرفتن این نکته که خواننده، این داستان‌ها را واقعی یا تخیلی بیندارد، باید دانست که این داستان‌های زیبا، لازم است در اختیار کودکان قرار گیرد. از آن جا که تدریس دروس دینی در مدارس، بالقوه مورد اختلاف است، به همین دلیل نیز معلمان و کتابداران زیاد مایل نیستند به تعریف هرگونه داستانی که به نوعی با دین در ارتباط است، بپردازند و این جای تأسف بسیار دارد؛ زیرا بسیاری از داستان‌های فوق‌العاده شگفت‌آور و برخی آثار ادبی ناب و هم‌چنین شخصیت‌ها، گفتارها و موقعیت‌هایی که دانستن آن برای افراد با فرهنگ ضروری است، متأسفانه نادیده گرفته و جای خالی آن حس می‌شود.

داستان‌های عامیانه نو^(۳)

تفاوت میان این گونه ادبی و ادبیات سنتی، در این است که این نوع از ادبیات، در گذشته نزدیک و یا در زمان حاضر، توسط نویسندگان مشخصی خلق می‌شود. به همین دلیل، داستان‌های عامیانه نو باید در فصل جداگانه‌ای مورد بررسی قرار گیرد.

ادبیات سنتی، شامل داستان‌های کهن بی‌شماری است که در دوران زندگی بشر گردآوری شده و در زمره گنجینه‌های انسانی به شمار می‌رود. ما به این داستان‌هایی که تا ابد، جذاب و مسحور کننده می‌مانند، گوش می‌سپاریم و به آن‌ها می‌اندیشیم تا شاید به کمک آن‌ها بفهمیم چه کسی هستیم؛ زیرا یار خوب دوران کودکی ما هستند و به راحتی، بخشی از وجود ما می‌شوند و در سراسر زندگی، همراهان باقی می‌مانند. هر کودکی حق دارد که به این میراث ادبی غنی دست یابد.

بازنویسان، گردآوران و تصویرگران معروف ادبیات سنتی

ازوپ^(۴)

به احتمال زیاد، برده یونانی مربوط به قرن ششم قبل از میلاد بوده و مؤلف مجموعه‌ای از حکایات تمثیلی یا قابل‌های کلاسیک است.

بیتر کریستین آسبِورنسن^(۵)

گردآورنده افسانه‌های عامیانه نروژ در قرن نوزدهم.

مارسیا براون^(۶)

هفت جایزه از ۹ جایزه او مربوط به جایزه کلدکوت^(۷) است که به سبب تصویرگری افسانه‌های عامیانه، نصیب خود کرده است؛ هم چون سیندرلا، روزی موشی^(۸).

1. Parables

2. Folk narrative

3. Modern Folktales

4. Aesop

5. Peter Christian Asbjørnsen

6. Marcia Brown

7. Caldecott

8. Once a Mouse

داستان‌هایی را که با تکیه بر منابع دینی یا بدون هیچ دخل و تصرفی، از روی نسخه‌های خطی این منابع اقتباس شده باشند، به عنوان داستان‌های دینی می‌شناسیم. این داستان‌ها یا رویدادهای مهمی را که در تکوین ادیان و پیام‌آوران‌شان مؤثر بوده‌اند، تصویر می‌کنند و یا بیانگر یک اصل و آیین دینی هستند که به شکلی روایی، نقل می‌شوند.

نانسی یکهولم بورکرت^(۱)

واریک هاتون

بازنویس و تصویرگر داستان‌های انجیل: هم چون آدم و حوا^(۱۰) و یونس و ماهی بزرگ^(۱۱).

مؤلف و تصویرگری که جزئیات تصاویر خود را با دقت و وسواس زیاد می‌کشد و به افسانه‌های عامیانه، عمق بیشتری می‌بخشد؛ چون سفید برفی و هفت کوتوله (ترجمه رندال یارل^(۲)).

ترینا شارت هایمن^(۱۲)

بازنویس و تصویرگر افسانه‌های کلاسیک عامیانه؛ هم چون دخترک کلاه قرمزی و زیبای خفته^(۱۳).

والث دیزنی^(۳)

تهیه کننده فیلم‌های کارتون‌ی که روایت‌های لطیف و عاطفی او از افسانه‌های عامیانه، این سبک ادبی را محبوب ساخته است؛ هم چون سفید برفی و هفت کوتوله.

جوزف جاکوبز

گردآورنده و راوی انگلیسی افسانه‌های عامیانه برای کودکان در قرن نوزدهم.

لئونارد اورت فیشر^(۴)

ژان دو لافونتین

مؤلف فرانسوی حکایات تمثیلی یا فابل‌ها در قرن هفدهم.

نویسنده و تصویرگر داستان‌های اساطیری یونانی و مکزیک؛ هم چون تسلیوس و مینوتور^(۵).

اندرو لانگ

گردآورنده اسکاتلندی افسانه‌های جهان در

پیل گانسون^(۶)

تصویرگر تعداد زیادی از افسانه‌های کلاسیک عامیانه؛ هم چون پسرک نان زنجبیلی، آندروسلس و شیر^(۷).

جاکوب و ویلهلم گریم

گردآوران آلمانی افسانه‌های عامیانه در قرن نوزدهم.

1. Nancy Ekholm Burkert
2. Randail Jarrell
3. Walt Disney
4. Leonard Everett Fisher
5. Theseus and the Minotaur
6. Paul Galdone
7. Androcles and the Lion
8. Margaret Hodges
9. Saint George and the Dragon
10. The Bible story: Adam and Eve
11. Jonah and the Great Fish
12. Trina Schart Hyman
13. Sleeping Beauty

مارگرت هاجز^(۸)

بازنویس افسانه‌های کهن؛ هم چون سنت جورج و اژدها^(۹).

قرن نوزدهم.

هانسل و گرتل و رامپل استیلز کین.

جیمز مارشال^(۱)

مارگوت زماخ^(۸)

بازنویس و تصویرگر روایت‌های گستاخانه و طنزآمیز از افسانه‌های کلاسیک عامیانه: هم چون گولدیلاک و سه بچه خرس^(۲).

مؤلف و تصویرگر داستان‌های عامیانه خنده‌دار بسیاری از ملل؛ هم چون داستان از این بدتر هم ممکن است^(۹) و داستان عامیانه یدیش (یهودی‌ان)^(۱۰).

یورگن مو

لیزابت ورگر^(۱۱)

گردآورنده داستان‌های عامیانه نروژ در قرن نوزدهم.

تصویرگر اطریشی که به سبب تصاویر آبرنگش از افسانه‌های عامیانه، برنده جایزه سال ۱۹۹۰ مسابقات هانس کریستین آندرسن شد.

پاتریشیا پولاکو^(۳)

نویسنده و تصویرگر داستان‌های عامیانه روسی؛ هم چون کیک رع‌آسا^(۴).

1. James Marshall
2. Goldilocks and the Three Bears
3. Patricia Polacco
4. Thundercake
5. Ed Young
6. Lon po-po
7. Paul O. Zelinsky
8. Margot Zemach
9. It could always be worse
10. A Yiddish Folktale
11. Lisabeth Zwerger

اِد یانگ^(۵)

تصویرگر چینی - امریکایی که روایت‌های چینی افسانه‌های عامیانه را به تصویر می‌کشد؛ هم چون لون پوپو^(۶) و داستان کلاه قرمزی چینی.

پِل اُزِلینسکی^(۷)

تصویرگری که تصاویر رنگ و روغن رئالیستی او بیفتش عمیق‌تری را از معنا و مفهوم داستان‌های عامیانه متعلق می‌سازد؛ هم چون

پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان